

VAŽNO

Ako imate pitanja ili vas nešto brine,
obratite se izabranom pedijatru/obiteljskom
lijecniku ili patronažnoj službi!

Većina djece nije uspješna u navikavanju na obavljanje nužde na toaletu do dobi od 2 ili 3 godine. Nemojte žuriti s odvikavanjem, ako dijete nije spremno, odvikavanje od pelena može se oduljiti.

Ograničite vrijeme pred ekranom (TV, tableti, telefoni itd.) na najviše 1 sat dnevno primjernog programa za djecu uz prisutnost odrasle osobe. Djeca najviše uče razgovarajući, igrajući se i komunicirajući s drugima.

Ovo je za vaše dijete vrlo važno doba u emocionalnom razvoju. Dijete počinje osjećati i ispoljavati vrlo snažne emocije, poput ljutnje, krvnje, srama, sebičnosti, uzbudjenja. Za djecu su to snažne emocije i ne znaju kako si mogu pomoći.

Zbog toga su česta stanja u kojima dijete jako plače, baca se po podu, teško se smiruje. Važno je ostati miran i djetetu pružiti utjehu, podršku i pomoći. Na taj mu način pomažete naučiti kako da se bolje nosi s vlastitim emocijama i kako da se lakše umiri.

Kontrolirajte svoje reakcije, ponašajte se onako kako želite da se ponaša i vaše dijete. Djeca najbolje uče ponašati se kad gledaju svoje roditelje, budite pozitivan primjer. Ako ste vi mirni i pokazujete razumijevanje, dijete uči da je prihvaćeno. Dijete koje je prihvaćeno puno bolje napreduje.

KALENDAR CIJEPLJENJA

CJEPIVO	NAVRŠENA DOB					
	0	2	4	6	1	5
BCG	BCG					
HIB		HIB	HIB	HIB	HIB	
DI-TE-PER		DTPa	DTPa	DTPa	DTPa	DTPa
POLIO		IPV	IPV	IPV	IPV	
DI-TE						
MO-PA-RU					MPR	
HEPATITIS B		HBV	HBV	HBV	HBV	
Pn	Pn	Pn			Pn	

BCG - cjepivo protiv tuberkuloze

HIB - cjepivo protiv haemofilusa influenzae tipa B

DI-TE-PER - cjepivo protiv difterije, tetanusa i pertusisa (hripavca)

POLIO (IPV) - cjepivo protiv dječje paralize (inaktivirano)

MO-PA-RU - cjepivo protiv morbillia (ospica), parotitisa (zaušnjaka) i rubeole

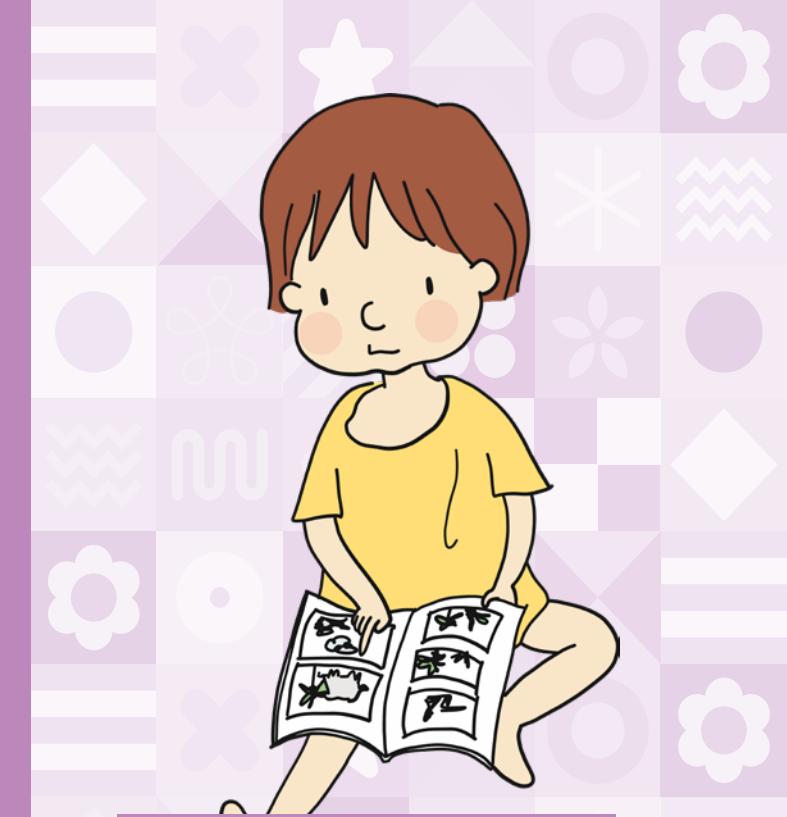
DI-TE - cjepivo protiv difterije i tetanusa

HEPATITIS B - cjepivo protiv hepatitis B

Pn - cjepivo protiv pneumokoka

Pilot-program „Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete u Hrvatskoj“ financiran je sredstvima Europske unije, a Médecins du Monde ASBL - Dokters van de Wereld VZW je provedbeni partner Fonda Ujedinjenih naroda za djecu (Ured UNICEF-a za Hrvatsku).

Informacije i stavovi sadržani u ovom letku pripadaju autorima i ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske unije. Niti institucije, ni tijela Europske unije, niti bilo koja osoba koja djeluje u njihovo ime ne mogu se smatrati odgovornima za upotrebu informacija sadržanih ovdje.

ŠTO MOŽE VAŠE DIJETE

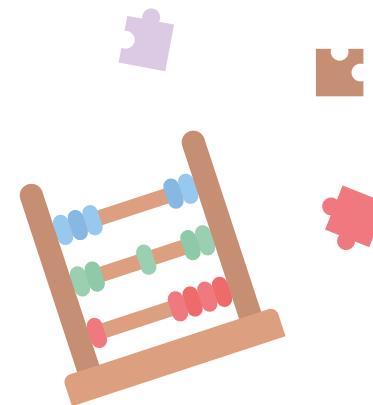
U DOBI OD
30 MJESECI

ŠTO VEĆINA DJECE MOŽE U DOBI OD 30 MJESECI

- Igra se pored druge djece, a ponekad i s njima.
- Pokazuje vam što može učiniti govoreći: „Pogledaj me!“.
- Slijedi jednostavne rutine kad mu se kaže, poput pomaganja u skupljanju igračaka kad kažete: „Vrijeme je za pospremanje.“.
- Jezične/komunikacijske prekretnice.
- Govori oko 50 riječi.
- Izgovara dvije ili više riječi zajedno, s jednom radnjom, poput „Pas trči“.
- Imenuje stvari u knjizi kad na njih pokažete i pitate: „Što je ovo?“.
- Izgovara riječi poput „ja“, „ti“ ili „mi“.
- Koristi stvari da bi se pretvarao, poput hranjenja lutke kockom, kao da je hrana.
- Pokazuje jednostavne vještine rješavanja problema, poput stajanja na malom stolcu kako bi dohvatio nešto.
- Slijedi upute u dva koraka poput „Spusti igračku i zatvori vrata“.
- Pokazuje da poznaje barem jednu boju, poput pokazivanja na crvenu bojicu kad pitate: „Koja je crvena?“.
- Koristi ruke za okretanje stvari, poput okretanja kvaka ili odvrtanja poklopaca.
- Samostalno skida neke odjevne predmete.
- Sunožno skače.
- Okreće stranice knjige, jednu po jednu, kad mu čitate.

KAKO MAMA I TATA MOGU POMOĆI?

- Potaknite igru u kojoj vaše dijete može pratiti svoje interese, isprobavati nove stvari i koristiti stvari na nove načine.
- Postavljajte svom djetetu jednostavna pitanja o knjigama i pričama. Postavljajte pitanja poput „Tko?“, „Što?“ i „Gdje?“.
- Neka vaše dijete „crta“ bojicama po papiru.
- Pomozite svom djetetu da složi jednostavne slagalice s oblicima, bojama ili životinjama.
- Potaknite svoje dijete da imenuje boje, dijelove tijela i slike u knjigama.
- Potaknite igru „pretvaranja“. Na primjer, neka se vaše dijete pretvara da kuha, koristeći sigurne predmete iz vaše kuhinje.
- Pokažite svom djetetu kako okretati stranice u knjizi ili časopisu.

DNEVNA RUTINA

Kad god ste u mogućnosti, jedite zajedno i za vrijeme obroka izbjegavajte korištenje ekrana, družite se i razgovarajte.

Nemojte siliti dijete da jede, neka samo odluči kad mu je dosta.

Igra s drugom djecom dobra je za vaše dijete, kad god ste u mogućnosti, odvedite dijete u igraonicu ili na dječje igralište. Raspitajte se gdje ima igraonica.

Kad nešto dobro napravi, pohvalite dijete, što više pažnje posvećujete lijepom ponašanju, ono će se više ponavljati. Na primjer „Danas si baš lijepo složio svoj krevet“.